

thiinget og nu her er meddeelt os til Efterretning. Jeg troer nu, der er al mulig Grund til at hævde, at den danske Rigsdag ligeoverfor det islandfke Spørgsmaal har fuldkommen frie Hænder. Jeg troer, at dette bør reserveres ligeoverfor Althiinget; thi uagtet der vistnok ikke er rei Mænge, der ikke nære en dyb Begejstring for Islands Oldtid og en stor Taknemmelighed for, hvad alle Nordboere skyldte det, er det dog nødvendigt at holde dette meget strengt i Sigte, for med al mulig Alvor og al mulig Velvillie at kunne betragte den Mæde, hvorpaa lige siden 1848 Danmarks Bestræbelser for at gjøre Islænderne deelagtige i den Frihed, som vi have erhvervet for dem indbefattede, ere blevne modtagne, en Mæde, som vistnok savner Exempel i Historien. Thi Historien frembyder mange Exempler paa, at Landsdele have bragt svære Dffre ogsaa i finantsiel Henseende for at vinde Selvstændighed; jeg kunde ogsaa nævne Exempler paa, at Hovedlandet har bragt store Dffre for at fravinde enkelte Landsdele den Selvstændighed, de efter tidligere historiske Forhold vare i Besiddelse af, fordi man troede, at disse Dffre bleve bragte i det Heles Tjeneste; men jeg troer, at dette er det første og eneste Exempel, Jorden frembyder paa, at Hovedlandet tilbyder en enkelt Landsdeel en meget udstrakt Selvstændighed, heder og trygler den om at modtage samme, og erklærer sig villigt til i denne Henseende at bringe meget betydelige Dffre, men at disse vrages. Jeg troer, at den, der skal bringe et Dffer, har en naturlig Ret og Adkomst til at knytte dette til visse Betingelser, men jeg troer ikke, at en Gaves Modtagelse er det rette Standpunkt til at stille Betingelser fra, eller at det er sædvanligt, at man stiller Betingelser for at søie sig efter en Bøn, der kun gaaer ud paa, at man vil modtage en Gave. Jeg troer, at Danmark kan og bør give Afkald paa en hvilken som helst Raadighed over de særlige islandfke Intrader; jeg troer, at det har al mulig Opfordring til at hjælpe paa Landets Opkomst, og det endogsaa paa en rundhaandet og ædelmodig Mæde; men jeg kan aldrig i Verden samtykke i, at Danmark skulde paalægge sig selv contractmæssige Udelseser, og det meget betydelige Udelseser, for en

meget lang Mærkelse, og for en Deel endogsaa, efter hvad her er forudsat, for bestændigt, for at faae Island til at modtage denne Gave, dets Selvstændighed. Jeg troer, at det er en saadan Bøden op og ned paa alle naturlige Forhold, som man skal søge om Mæge til. Jeg troer, at det ikke alene ligeoverfor Althiinget — og jeg skal nu ikke gaae ind paa nogen som helst Charakteristik af dettes Færd, netop fordi jeg paa det Alleromhyggeligste ønsker at undgaae ethvert Ord, der kunde faae Islændernes Omfindtlighed i denne Sag — men ogsaa ligeoverfor de successive Justitsministre, maa haandhæves, at det, der i Henseende til hele dette Forhold for Rigsdagens Bedkommende er steet, er for det Første, at Grundloven er bleven vedtagen for hele Riget, derunder indbefattet Island. I den grundlovgivende Rigsforsamling har Island deeltaget paa den eneste Mæde, hvorpaa det var factistt muligt, nemlig ved kongevalgte Medlemmer, og da en Trediedeel af Rigsforsamlingen ogsaa for Danmarks Bedkommende bestod af kongevalgte Medlemmer, kan dette ikke i og for sig, principielt, anføres som Noget, der kunde gjøre det givne Samtykke ugyldigt eller uretmæssigt. Naar de ærede Medlemmer ville tilbagelalde i deres Grindring Navnene paa dem, der vare kongevalgte for Islands Bedkommende, ville De erkjende, at der blev taget det alleromhyggeligste Hensyn til at skaffe en virkelig islandf Stemme uden Hensyn til, om den vilde blive meget eenfædig, al mulig Gyldighed. Men ville Islænderne paa Grund af, at disse Medlemmer vare kongevalgte og ikke valgte af dem selv, ikke erkjende denne Representation for gyldig, saa følger deraf ikke Andet end, at Grundloven for Islands Bedkommende maa betragtes som oetvovret, hvorved de allermindest vilde kunne beklage sig, som i saa Henseende slet ikke havde gjort noget Stridt. Det Andet, der for Rigsdagens Bedkommende foreligger, er, at saavel Regjeringen som den grundlovgivende Rigsforsamlings Medlemmer havde en stærk Fornemmelse af, at det ikke vilde være hensigtsmæssigt at drage det fornødne Antal af folkvalgte Medlemmer fra Island til Medbehandling af Rigsdagens Sager, og at der